

K.S./A.L.

Minister Hagelins siste timer

103433

For 28.mai 1946 er anfört i sykejournalen for Oslo Kretsfengsel vedrørende tidligere kommissarisk minister Albert Wiljam Hagelin:

"Han har vært klar og grei de siste dagene og fullt klar over at han ville bli skutt idag. Han er svært opptatt av å få bragt på det rene at det var en ekte bevisstløshet til som legen på legevakten og Ullevål må han konstaterert.

Han var rolig og spøkefull da han inatt ble ført ut og gikk selv uten vanskelighet."

=====

Om Knut Hamsun

=====

forteller H. E-L. 17.8.1952 på Bjørkelangen:

"Har du vært på Nørholm? Ikke? Da vet du kanskje ikke at de samlet samm en bøker tilhørende Knut Hamsun og stablet dem opp utenfor gjerdet mens han så på. Så satte de fyr på haugen. Men det brandt dårlig, og dermed så ropte Hamsun på gårdsgutten: "Jakob, slå på parafin." Dette gjorde Jakob, og da fikk bålet fart. Og så sa Hamsun: Bökene kan godt brenne. Jeg får mine penge likevel."

Hamsun var for herredsretten i den gamle sorenskrivergården. Han så dårlig. Det ble derfor tændt parafinlampe midt på dagen. Mens han satt der og leste langsomt med lupe, ble han fotografert av en journalist som sendte ut fotografiet - formentlig for å latterliggjøre Hamsun. Journalisten tenkte nokk ikke at dette fotografiet om noen år ville bli brukt som materiale kanskje for å bevise hvorledes moralen var i dette frigjorte Norge dengang landets største dikter ble håndtert av rettens myndigheter. Under saken sa Hamsun ifølge referat i pressen:

"Om hundre år er dere - mine herrer - alle glemt. Men jeg er ikke glemt. Jeg har tid til å vente."

=====

Ord av Johan Scharffenberg

"Den seirende parts feilvurderinger blir tilgitt og dekket

Tidsånden som la alt tilrette for 9. april 1950.

C. Kulturelt.

- 1) Pastor Chr. Thompson noterte sig den 3. mai 1934 en uttalelse av professor dr. Ola Hallesby på kirkemøtet på Geilo i 1934:

"Pasifisme er syklig individualisme og krig som sådan er et verktøy i Guds hånd. Sykdom er st raff og gjengjeldelse fra Gud."

"For Hitler og Hitlerismen bør vi prise Gud. Den er en folkebevegelse som ikke bare er nasjonal og politisk, men sosial, moralsk og religiøs."

("Hjorten".-Ved Carl Stephanson 5/6.50)

Ar. 6. 50

1
2
3

Tiden som la alt tilrette for 9.april 1940.

D. Politikk.

1) Benjamin Franklin.

Den 17.september 1780, da den amerikanske konstitusjon var renskrevet for å bli unnertegnet, holdt Benjamin Franklin sin siste offentlige tale hvorunder han bl.a. sa:

"Det finnes ingen regjeringsform som kan bli ~~skad~~ skadelig for folket, dersom den blir håndhevet riktig. Jeg tror videre at vort styre kommer til å bli håndhevet vel i en rekke av år, og at den eneste risiko for at det skal ende i despoti ligger i det at folket blir så korruptert at det trenger despoti og ikke kan bli styrt på annen måte."

Reaksjonen mot tidsånden skapte "Nasjonal Samling."A. Hvorfor inn i N.S. ?1) Kaptein Hans L'Orange 1.12.50 på Berg pr. Tønsberg:

"Begynn med sta sminister Gerhardtssens tale under valgkampen 1934(1936 ?) hvor han sa om N.S.:
"Dette vesle drittpartiet skal vi snart bli ferdig med."

2) Vidkun Quisling taler i Oslo(Aftenposten 6.9.42):

" Da tsarstyret i sin overspendte imperialisme innviklet Rusland i krig, først med Japan og senere i 1914, med Tyskland, var resultatet revolusjonen.

Dermed var inntrådt en katastrofe av verdenshistoriske dimensioner.

Europa stod ansikt til ansikt med det alvorligste problem det noensinne har stått overfor. Verdens største sammenhengende rike med alle dets uhyre hjelpekilder og muligheter var fallt i henderne på den jødisk-kommunistiske verdenskonspirasjon som således kunne utbygges i verdensformat til en vældig verdensorganisasjon av underverdener ,av sammensvergelser og forbrytelse.

At England er gåt sammen med bolschevismen for å nedkjempe Tyskland og derved faktisk arbeider på å utlevere Europa til bolscheivismen, er verdenshistoriens moralske og politisk bunnrekord."

Reaksjonen mot tidsånden skapte "Nasjonal Samling".

B. "Nasjonal Samling", s program .

1) Sammenlignet med arbeiderpartiets.

Under 1,mai prosessionen i Oslo i (1935 ?) ble der i spissen for toget båret en fane med inskripsjonen:

"Ned med Kongen, Alteret, og Pengesekken." (?)

Under denne fane gik Nygårdsvold .

• • •

Innskriften på fanen var i overensstemmelse med arbeiderpartiets program der inneholdt følgende punkter:

Krigen 1940- 45.

C. Dens forløp i Norge.

ad, Egersund.

Morgen den 9.april 1940 kom en tysk chalup med en offiser og 4-5 mann inn fra et fartøy som gikk langs kysten. Ved kaia lå den norske torpedobåten som hadde hatt affæren med "Altmarck" og "Cossack" i Jøssingfjorden. Chefen kaptein Finson ble N.S. og deltok i krigen på Østfronten.

Den tyske offiseren lot et par av sine karer besette torpedobåten og gikk så opp til hotellet og spurte etter torpedobåtens chef. Da vertinnen sa at chefen hadde fått besøk av sin kone og endda ikke var stått opp, sa den tyske offiseren:

"La ham sove! Ikke vakk ham!"

(Fortalt av pastor Feyling 21.1.1951 på Berg.)

Flyverne på Kjeller.

(Om dem vil Gerhard Hoel, Molde, kunne fortelle da han var ansat på Kjeller flyplass 9.april 1940.)

Statsadvokat (senere Riksadvokat) Aulid i Bergen var så livredd natten til 10.april 1940 at han rømte fra kone og barn og opp i fjellet (Ulrikken) sammen med justitiarius Coucheron og byretsdommer Roscher.

(N.S., politibetjent Hjørnevik, Bergen, kan fortelle mere om dette. Meddelt avv Herly på Berg i februar 1951)

Hegra Festning.

Spørre Odd Hegre og Audun Hembre. Begge N.S.

Oberstløytnant (major?) Carl Stenersen hadde i april 1940 sat opp en bataljon på Ulven, og hadde bestemt seg for å levere kamp om Bergen. Men byens myndigheter anmodet ham om å la være da de trodde at tyskerne i så fall ville bombe byen. Oberstløytnanten ga derfor opp planen og

Krigen 1940-45.

C, Dens forløp i Norge.

trak sig vekk.-

(Meddelt av Herlø, februar 1951. Berg.)

Kaptein Torvestad

marscherte i april 1940 gjennem Laksevåg med et kompani. Han skulle til Kvarven for å hjelpe til med forsvarer der. Kompaniet gikk i sluttet marschformasjon. Da det møtte noen få tyskere overga det sig uten motstann.

(Meddelt av Herlø, 30.1.1951.- Berg.)

General Steffens, chefen for 4. Divisjon, Bergen.

var på Vossevangen som han forlot før kamphandlingene var slutt. Sammen med Hulda Frisk Gran drog han over fjellet til Sogn. - Hans ledsagerske-som døde i Canada i slutningen av 1950- hadde meldt seg som hjelpesøster ved Voss krigslasarett.

(Herlø. 30.1.1951)

Molde

blev tatt av to tyskere, en løitnant og en motorsyklist. Disse to karene kom kjørende rundt fjorden fra Andalsnes og over Hjelsetca. 29.april 1940.

(Hoel. 30.1.1951.)

Krigen 1940-45.C.- Dens forløp i Norge.

4, Divisjons underbefalsskole under sin chef
kaptein Aarra kom i aprildagene til Voss ,
Til guttenes forbauselse møtte kaptein en dag op
sivil.Han forklarte at han hadde et særskilt opdrag, hvor
på han forsvandt.

Han kom imidlertid igjen etter noen tids forløp,
fremdeles sivil, men forsvant saa atter ,dennegang led-
saget av et par av guttene.

Nu kom han ikke mere igjen.

Han strøk op til Gravehalsen hvor det var meningen
han skulle spreng tunellen.Men i sin nervøse tilstand
glemte han det og fortsatte bare innover fjellet og vekk
fra krigsskueplassen.

Han er nu oberst og i øieblikket(april 1951) chef
for Tysklandsbrigaden.

(Meddelt av Hoffmann 21.4.1951.--Berg.)

Krigen 1940-45.

✓

D. De norske styrker i Skottland.

Willy Bjørneby: Jeg rømte fr England.

E.O.Hauge: Skotsk jord og norsk Himmel(Cappelen 1946)

Knut Wigert: Landflyktige.

I saken mot Bjørneby leste lagmann Gulbrandsen op avsnitt av Hauges bok. Saa slog han boken sammen:

"Men dette har ikke noe med Deres sak å gjøre!"

Bjørneby: "Jovist! Det er jo dette jeg er tiltalt for!
Jeg hør jo skrevet om det samme selv!"

Lagmannen: "Det forbryterske er at det De skriver er sandt! Derfor må De dømmes! Hadde det vært løgn, hadde det ikke gjort noe!"

Krigen 1940-45.E. Dens avslutning.

I kringkastingen 1950 skjelnet oberst Schiøtz mellom kapitulasjonsdokumentet i Trondhjem og kapitulasjonsdokumentet fra Bjørnefjell.

Det tok år, før kapitulasjonsdokumentet fra Trondhjem kom frem og da det kom for dagens lys ved hjelp av N.S. folk(Theo Hansen fra Tromsø ?) ble det hevdet at det bare gjaldt for 6.divisjon.

Men så kom også dokumentet for 6.divisjons kapitulasjon for en dag. Da var det gått yderligere år.

Oberstløytnant Wrede Holm undertegnet på general Ruges vegne kapitulasjonsdokumentet fra Bjørnefjell. Han er imidlertid frekk nok-og dumm nok -til å hevde:

"Vi tok forbehold om at krigen fortsatte!"

Stikk den.dere gutter!

.....

Kapitulasjonsdokumentet fra Trondheim ble på general Ruges vegne undertegnet av oberstløytnant Roscher Nilsen som var generalens stabschef.

I min sak som var fore i militær lagmannsrett, var Roscher Nilsen rettens formann,

Jeg hevdet at krigen sluttet 10.juni 1940 fordi da kapitulerete den norske forsvarsmakt .Forøvrig anført jeg flerting som beviste kapitulasjonen som f,eks, Sveriges tilbakesendels til oss av 1.Divisjon.

Roscher Nilsen hørte på mig uten med et ord å si at det jeg sa var rett.Hadde han sagt at han selv hadde unnertegnet det dokument som gjaldt kapitulasjon for hele landet og at Wrede Holm hadde unnertegnet det dokument som gjaldt bare 6.divisjon. ville saken mot meg fått et helt annet utfall end den fikk. Men Roscher Nilsen sa ikke et ord.Og jeg kunne ikke bevise min påstann da intet av ovennevnte kapitulasjonsdokumenter endda var bragt for dagens lys.-Min sak var opp i militær lagmannsrett 14.april- ca. 18. mai 1947. Og Roscher Nilsen. som visste jeg talte sandt ,var en av dem som stemte for døsstraff!

Okkupasjonsårene.

1. Rykter og ryktespredning.

"Selecciones" for november 1950.

"al que murmura el diablosxayndax le ayuda."

2..... Jøss ingnavnet.

I Dagbladet av 15. april 1950 skriver Hr. Sverre Hartmann at det var Hagelin som første gang benyttet ordet "Jøssing"

Eres den som æres bør, så vi faar heller gi æren til vore granner i øst, svenskene. Fordet var nemlig dem som lanserte ordet.

Ordet stammer selvsagt fra Jøssingfjord, men det stikker lidt dypere. I Sverige kalles haren populært for "Jøsse" og efter Norges optreden i Jøssingfjord kallte svenskene nordmennene for "Jøssingar". - Harer, eller redd-harer om man vil.

Hvis Altmarck-episoden hadde vært henlagt til Sognefjorden eller "ordfjord" ville samlingsnavnet neppe blitt Sognefjordinger eller ordfjordinger.

Svenskene brukte ordet "Jøssingar" både i skrift og tale umiddelbart etter Altmarck-affären og de har nok ikke hentet ordet fra Hagelin.

Saurus.

(I Dagbladet for 9.mai 1950)

3. Krigshandlinger.

Bombardement og ødeleggelse av norske skib, fabrikker o.s.v.

Hvormange skib, fabrikker?

Assuranseverdi ?

Hvor mange omkomne ?

Hvor mange skib, fabrikker ?

Hvor mange omkomne ?

Oplysninger kan muligens skaffes gjennem krigsassuransen.

Borgerkrigen i norske sind.

1. Hatet mot N.S., folks barn (Farmann 14. oktober 1950: Borgerkrigen i norske sind.)

2. Fretheim 6. februar 1951:

Oberst Fougner, som ikke var N.S.- sa til mig en dag:
"Nei. Nå går det for vidt. Da jeg forleden dag på Karl Johan tok hatten av for min gamle veninde fru skibsreder Eger, sa en jeg kjendte at det måtte jeg ikke gjøre da hun var N.S. Men slikt finner jeg mig ikke i. ~~maxgjørxx~~ Jeg hilser på mine gamle venner."

3. Quislings mor.

På hendes grav i Kviteseid hadde en "god normann" sat en tretavle med påskriften: Her legges søppel.

4. Støtten i Sløsbakken over Snorre Sturlasson ble fjernet da frigjøringen kom. Støtten var reist av N.S. og kunne ikkeståles.

5. Ereskirkegården på Ekeberg.

Der blev efter frigjøringen reist en vældig opinion for å få den fjernet. De døde skulle graves op og flyttes langt vekk fra Oslo. ~~dette er gjort~~

~~Men planen blev ikke virkelig gjort.~~

~~Det præktfulle trekors på kirkegården ble imidlertid hugget ned.~~

6. Bankchef Breida i Trondhjem (som hadde rømt til England) sa i 1945 til Prahl Petersen:

"Jeg har i London git ordre til at 250 norske skulle myrdes!"

P.P sier 6. februar 1951: Breida stod med hendene i ~~knækkexx~~ vestelomregapet og breiet sig skrævende: "Slik kar var jeg."

Borgerkrigen i norske sinn.

7. "Nationen" 6.februar 1951: Redaktionsartikkell med overskrift "ENDELIG". Angår overlærer Haug som man hadde tenkt å myrde.

8. Yngvar Mætens 10.februar 1951(Berg):

Da onkelen Yngvar døde i 1943 fulgte ikke en eneste av hans mange venner ham til graven. Og det tiltrods for at han gjennem år hadde vært en hyggelig og gjestfri kar og sine venners venn.

Tyskerne bad om lov til å legge en krans på kisten. Familien sa hjertelig takk. Kransen som var vældig, enestående. blev båret av 3 soldater.

Tysk æreskompani ble stillet op.

Avdøde hadde en søster som hadde vært gift med tyskeren Schultz ~~xxxxxx~~ på Egge som døde i 1936.

Fangebehandlingen.I Tyskland.

Harsen: Murene ramler side 13.

Sjømandsforbundets Julehefte 1948

Odd Nønsens bok: Her skal staa at de norske fangene bestakk
de tyske vagtene til å jøge vekk de polske
fangene fra sine brakker. (Wallestad 9.12.50)

Jødefangene i Tyskland.

De 5 reddede norske jøder gir rystende skildringer fra
jødeleirene.

I Birkenauer blev 4 millioner mennesker
myrdet og i Treblink 7 millioner, hevder de. Hele regi-
menter av russiske soldater ble sendt inn i blåsyrekam-
rene.

De 5 er:

Brødrene Asriel og Asser Hirsch, Trondheim
(De er studenter)

Lege Leo Püttinger

Student Leon Steimann

Kontorassistent Julius Paltiel.

(Tønsberg blad 25.5.1945)

Gode nordmenn under okkupasjonen.

- 1) I Bergen forlangt tyskerne politifolk til hjelp under en rassia på Hardangervidda.

Overbetjent Klingenberg tok ut 18 mann og beordret dem avgårde.

Han er nu omstridt av helteglorien og bærer Kongens fortjenstmedalje.

(Herlø. 30.1.1951)

- 2) Bergens administrasjonsråd foreslo i april 1940 at alle som saboterte tyskerne skulle anbringes i dampskibet "Lynx". Forslaget ble bifaldt av samtlige dommere og påtalemyndigheten, således også av stadsadvokat Aulid, den senere riksadvokat.

Kriminalchef i Bergen, Eystein Frigaard, fikk ordre om å ordne med båten.

(Herlø. 30.1.1951.)

- 3) Stadsadvokat i Bergen, Aulid, ga 20. juni 1940 i en rundskrivelse til samtlige politimestree i Bergen og Hordaland pålegg om å vise større nidsjærhet i sabotasjesaker. Han sier: Man gavner sit land dårlig idag ved å vise unnfallenhet i slike saker.

(Herlø, 30.1.1951.)

- 4) Victor Mogens

ble sommeren 1940 av tyskerne utnevnt til "Fører". Men dette ble omgjort av Hitler.

(Om disse begivenhetene og 9. april spør Orvar Sæther.)

- 5) Administrasjonsrådets arkiv er desværre brennt.

G i f t p r o p a g a n d a e M . :

Gerhardt Hoel. januar 1951, Berg.:

Over Aalesund ble de ved en anledning skutt ned et alliert fly. Besetningen bestod av en kanadier som var fører, og desuten av en amerikaner og en irlender.

Hoel forhørte dem. De skalv av skrekk idet de var sikre på at de ville bli skutt.

Da Hoel sa de ville bli sendt til en fangeleir hadde de ondt for å tro det.

"Er det sannt?" -sa de. "Er det ikke slik at vi blir skutt? Det har vi jo altid hørt."

Rettsoppgjøret.3. Riksadvokaten ga som direktiv:

For ministre gis der kun 2 dommer: Skyting eller livsvarig.

4. N.S. folk ble dømt fordi de var N.S. De skulle dømmes, likegyldig hvad de ble beskyldt for. Folk som ikke var N.S. kunne gjort akkurat det samme, men gik fri.

5) Som den røde tråd gik igjennem rettsoppgjøret:

N.S. folka trodde Tyskland ville vinde krigen og arbeidet for at Norge skulle bli en del av Tyskland.

Rettsmyndighetene benektet sannheten: N.S. folka var tyskvenlige fordi de var sikker på at Norge ville bli et fritt land når Tyskland seiret. Det ville imidlertid ikke bli det, om vi bekjempet Tyskland.

6) Romerne: Vae victis! (Ve over de overvundne !)

7) L' Orange 1.12.50: På alle politikamre, sorenskriverkontoret finnes en bok som inneholder navnene på alle N.S. folk

8) "Forredere".

Det er aldri ført bevis for at Quisling eller noen annen har beveget Tyskland til å angripe Norge,

9) Lorentz Vogt i Agder Tidend 15.1.51: m.følgende:
Omhandler det illegale oprop av 31.1.1945 om å
optre anstendig og ikke drive med mord og drap.
Det sies forresten: "Praktisk talt hele folket har
vært nødt til å arbeide for okkupasjonsmakten."

RETT SOPGJØRET.10) "Retferdighet".

"Sovjetsamveldet ser på domstolene som et organ for regjeringsmakten, et våben i den herskende klassens hender med det formål å verne om sine interesser,"

Lord Hankey: "Handlet vi rett?", Side 25.

11) "De gode nordmenn"

stod på Ur i asposter og måtte ta vanskelige avgjørelser af edle motiver, mens nasisterne tok tilsvarende av uedle motiver.

"Verdens Gang" i sin kommentar til frifinnelsesdommen over major Lægeland. Nummeret for 11.12.50. Se "Nationen" for 12.12.50.

12) Psykologisk unnersøkelse

blev foretatt overfor N.S. folk.

Hvorfor ikke foreta slik unnersøkelse over Solem.

Arntsen, Auli d, Hafting. Trapp (No d-Norge), Bjørnvik m.fl.,? Enn slektsregistrene til disse karene?

Solems far var offiser (inten anturen?) og begikk unnerslag, da L. Ora nge var kommanderende general.

Hans bestefar stjal av kassa i Trondhjemsbank, med det resultat at en uskyldig blev dømt (eller begikk selv-mord). Spør Kjelstrup om dette!

Arntsens far begikk unnerslag i Oslobank. Spør Whist!

Navne innen rettsoppgjøret.

.....

1) Kaptein Hans L.Orange 1.12.1950:

"Se på navnene til endel av de dømte N.S. folk.

Er disse menn esker forredere ?

Enhver ærlig mann må si sig selv:Dette er ikke sandt!

Beskyldningerne er en konstruksjon!

Ta noen navner:

Offiserer:

Andre: Knut Hamsun
Komponist Sinding
Professor, billedhugger Rasmussen.
" Harris Aall
" Hoel
Trygve Gran.

Hvilken nasjonal fortid har ikke disse folk og
hvilken innsats har de ikke gjort i okkupasjonstiden!

Man kan renvaske disse folk ved å gå gjennem doms-
premissene og vil da bli klar over at der bak deres handlemåte er
opkonstruert en bakgrunn for å bevise at handlingen var gal og lovstridig.

.....

F.eks. Hvad galt er det i å holde transportvæsenet
igang i okkupasjonstiden ?Det gjorde L'Orange,men det ble fremstillet
som om jeg gjorde det for å hjelpe tyskerne.

Whist skaffet nasjonen mat.Dette er fremstillet
som hjelp for tyskerne og angrep på egen nasjon .

Navne innen rettsoppgjøret.

6) Generaladvokat Follestad.

I "Dagbladet" for 28.11.1950 refereres fra Dysthe-saken en uttalelse fra dennes forsvarer høyesterettsadvokat J.B. Hjort om at hr. Follestad som aktor har unnerslått dokumenter:

"Jeg vil ikke påstå at advokat Follestad med vilje har underslått politirapportene fra 1944 som var av slik viktighet i Dysthew sak, men jeg vil hevde at han har gjort sig skyldig i den groveste uagtsomhet i en sak som gjeller en annens frihet og ære. Og denne bebreidelse skjerpes ved hans utfordrende prosedyre etterpå."

.....

Under den påfølgende avisopolemik skrev advokat Hjort i Morgenbladet 30.11.1950:

"Et avgjørende bevis for advokat Follestads mangelen på objektivitet i vurderingen av Dysthes sak har man i følgende omstendighet: Under forberedelsen av gjenoptagelsessaken fra 1948/50 fastholdt advokat Follestad hårdnakket den fordømmende linje han fulgte under sit aktorat i 1946, endog etterat de viktige beviser som ikke blev funnet frem under den straffeforfølgning som han selv var ansvarlig for, senere ble bragt frem i lyset.

Hvad angår advokat Follestads anførsel om at han ikke har hat noe med ankesaken til Høyesteretts Kjæremålsutvalg og dens forberedelse å gjøre, så er denne direkte uriktig. Bilag til retsboken viser med advokat Follestads egen underskrift at han bærer ansvaret for ekspedisjonen, hvilket forøvrig er i overensstemmel med påtaleinstruksens § 36.

Det er da formålstøst å diskutere saken med ham i ~~pressen~~. Det rette må være at advokat Follestads forhold granskas av vedkommende myndigheter. Den kritik som er fremsatt mot ham vil i så fall bli dokumentert punktvist.

Oslo den 29.novbr. 1950

I.B.Hjort.

Om Follestad skriver redaksjonelt:

Adresseavisen 30.11.1950. Voldsomt angrep.

Romsdals Budstikke 30.11.50: --- -

Farmand 2.12.50: --- -----

Dagbladet 7.12.50. -----

Advokat Andreas Clausen: Aftenposten nr. 572.8.12.50 og i

Dagbladet 13.12.50. Voldsomme angrep.

Navne innen rettsoppgjøret.7) Stadsadvokat Hsfting.

Sadist. Begik selvmord, Se Oslo-pressen oktober-november 1950.

8) Fungerende stadsadvokat Bjørnvik, Hønefoss,

Lidderlig svin.

Under rettsforfølgning.

"~~Se~~" 8. Mai" for 10.1.1951.

9) Disponent Johan Faye-Soon Slip og Båtbyggeri.

Bygget for tyskerne.

Frfunnet.

("Handels -og Sjøfartstidende 24.11.1950)

10) Pål Berg i saken: Overlærer Haug-Sam Knutzen.

Referat i Oslo-pressen februar 1951,

Paal Berg unnerstrekket at bakgrunden for "Kretsen".s forslag til kommunalordning var at alt måtte være iorden når krigen sluttet, for at de al lierte ikke skulle ta sig av den civile administrasjon.

.....

Nb.: Men det var jo dette hensyn som gjorde at N.S. tok sig av administrasjonen: Hindre fremmed nasjons innblanding.

11) Stordal

kom til Berg fra Møllergt. 19 den 31.juli 1950.

Han var da benådet etter å ha sittet med dødsdo i over 3 år!

12) Konsul Ellef Ringnes.

Willy Bjørneby 2.9.50: Konsulen var medlem av det tyske nasjonalsosialistiske parti fra 1936 og hadde nr. 76.-

Navne inden rettsoppgjøret.

18) Lensmand Dahl. Matrand.-Berg 21.7.50:

"I min sak hevdet jeg at jeg trodde krigen var slutt, siden 1.divisjon ble sluppet hjem fra Sverige. Jeg tok selv imot bilene som kom over grensen."

Lagmannen: Det er ikke sandt!

Dahl: Jeg leverte ut bensin til bilene og fikk også betaling.

Lagmannen(klubber): Det er ikke sandt!

19) Gerhardt Hoel(fra Molde): Berg 16.1.1951:

Da jeg sat i fengsel i Ålesund, talte sogneprest Ofstad til os og begyndte slik:

"Dere som snart skal dø!"

20) Yngvar Martens (fra Steinkjær) Berg 16.1.1951:

Da jeg sat på Volland i Trondheim i 1945 kom fengselsprest Stuve til oss frontkjempere og sa:

"De har ingen chanser! De blir skutt!"

Og han gikk rundt til frontkjempernes pårørende og sa:

"Det er nok desværre ingen chanse for n.n. Han blir nok skutt!"

21) Stensønes, Berg 4.1.51: Enka etter Fredrik Bruset , Stangvik
fikk påstann kr, 750.000.- Hun var ikke N.S., men retten hevdet hun visste om at mannen var N.S. og derfor skulle hun "straffes."

Men påstanden ble ikke tatt tilfølge.

22) Gerhardt Hoel.Molde.- Berg 20.1.1951.:

Han kan fortelle bl.a. om overlege Kaspersen, Ålesund og om dennes hjerteråe optreden overfor en frontkjemper med en svulst på låret. Kaspersen ville amputere benet ved hoften, men en annen lege reddet benet.

Navne inden rettsoppgjøret.

26) Sogneprest til Ullern, Blessing Dahle,

var gift med en engelsk dame (fra Syd-Afrika ?).

Under okkupasjonen var han biskop i Bergen.

Kom 1944/45 til Sogn ,Under opholdet her var han oppe i en av de indre bygder hvor han bl.a. døpte N.S. barn, som stedets prest ikke ville døpe.

Blessing Dahles f milie brøt med ham ,og det sies han døde av sorg over dette.

27) Sogneprest

i Hallingdal.

nektet å utføre noen kirkelige handlinger som gjaldt N.S. folk.

Ble derfor avsat.Hvilket kom på tiltalebeslutningen for minister Skarphagen endda denne ikke hadde hat noe med hele saken å bestille.

28) Birger Olsen.

Hans kone blev syk og døde mens "Biggen" sat på Akershus.

Fengselsstyret nektet ham å besøke konen under sykdommen

og nektet ham også å gå i begravelsen.Men begravelsesdagen tok direktøren på Akershus,Skattum,affære,ringte op til fengselsstyret og sa:

"Nå kan dere gjøre hvad dere vil,Men nu lar jeg Olsen gå til konens begravelse!"

Da ga fengselsstyret sig.Det "tillot2 Olsen å gå.

.....

Olsen stod og hørte på telefonsamtalen.

Tidsånden etter okkupasjonen.

Kirken.

- 1) Biskop Berggrav ga i 1945 ordre om at N.S. folk ikke fikk lov til å ha støtter på sine graver.
....
- 2) Agitasjonen for å få flyttet kriekgården på Etterstad, fordi der lå begravet tyskere og N.S. folk.

3.) Hvad kirkens menn helst vil glemme.

Skolerådmann i Oslo, Magnus Poulsen skrev i en påtegning til Oslo Stiftsdireksjon 1. desember 1945 bl,a,:
"Spørsmålet om behandlingen av graver til N.S., medlemmer blev tatt opp av kirkeverge L.H. høsten 1945. Han foreslo meget radikale tiltak, så som flytting av graver og nedtakking av monumenter."

(8. mai 2.11.1950)

4) Respekt for døden.

I 1945 vedtok Oslo Menigheters Fellesråd forbud mot minnesmerker på N.S. medlemmers gravsteder. Vedtaket ble godkjent av Stiftsdireksjonen og Kirkedepartementet. Senere er det foretatt en betydningsløs forandring i dette.

(Skrevet høsten 1950.- Kilde ukjendt)

5) Mened.

I kommunistavisen "Arbeid" i Bergen for 1945/46 skal der staa en artikkel betittet "Løgnerpresten". Den skal gå ut på at pastor Robberstad (?) har sagt, at prestene i Grini-leiren ble enige om å sverge falsk hvis det kunne skade N.S.

Wichne 11.12.50: Vansklig å få fat i denne artiklen. Den er skåret ut av det eksemplar som fins i Bergens Bibliotek.

Tidsånden etter okkupasjonen.1) Organisasjon TODT

tilbø sig sommeren 1945 å bygge op igjen
Nord-Norge gratis!

Tilbudet blev avslått med den begrundelse at det for nordmennene var en nasjonal ære å bygge det opp selv.

(Gerhardt Hoel fra Molde, 20.1.1951)

2) Er det begått en skammelig uret t mot en hel del av vore gode landsmenn ?

☒

(Broschyre forfattet av ~~Hedalen~~ O. Hedalen, januar 1950 og trykt på Øvre Romerikes akcidenstrykkeri.)

"Idag(høsten 1950) sitter og har sittet lenge en rekrutt(Hauge) i forsvarsdepartementets chefsstol. Han har den øverste ledelse av den norske krigsmakt til lands. til sjøs og i luften.

Vår statsminister(Gerhardt) er en gammel forsvarsfiende som ifølge Arbeiderbladet for 9.mars 1928 har vært vant til å rusle inn og ut av fengslet for arbeidersaken. (Spredning av antimilitære skrifter til soldatene.)

3) Heimevernssoldat eller franktirør ?

Kritik over dem som tror at Folkeretten går foran norsk lov og Høyesteretts avgjørelser.

(Morgenposten 30.11.50)

4) I krigens skygge.

(Farmand nr, 49, 9.12.50.)

5) Tilbake til samfunnet ?

Frontkjempere: Min straff skal jo hindre gjentagelse av forbrydelsen å ha kjempet mot Sovjet. Men hvis vi nu blir angrepet ?

(Fedrelandsvennen 6.12.50.)

Tidsånden etter okkupasjonen.

6) Kongsemnerne

blev opført på Det Norske Teatret i mai 1950 som et ledd i feiringen av Oslos 900 -års jubileum.

Forestillingen omtales i "Dagbladet" 13.5.1950 og det kritiseres at man ved opførelsen sløifet de kjente strofer som kommer etter: "Gaar til sin gjerning de norske menn....."

Det som mangler er bl,a,- ...vimrende,vaklende, vet ei hvorhen."

7) Negerspørsmålet i U.S.A.

"TIME" for 27.12.1950.

8) Kr. 3000. til for å myrde en N.S. mann.

Wichne 11.12.50: Bygmester Stolz i Bergen: kr. 6000,- for å myrde 2 mann,

W.s adresse er : (spørr Farstad.)

9) Mannerheim.

Ingen krans til hans båre.

(Nationen 6.2.1951.)

10.) Nationens store forpøbling.

Tidsånden etter okkupasjonen.

11) Ritmester Henriksen, Drammen,

Søsteren som kom hjem fra Afrika vil ikke tale med broren,

12. Røde Kors symbolet.

er aldeles utmerket, "I.N.", unntak n når det gjelder avskylig misbruk. Både i Nederland og Norge hadde tyskerne røde kors malt på sine terror-bombefly, således også på ett som skulde myrde kongen og kronprinsen etter forhandlingene i Nybergsund. Selv vilde de ikke skytes på. Men norske hospitalsskip som "Dronning Maud" og "Brand IV" blev skånselløst bombet av tyskerne for 10 år siden tross sine røde kors - likeså sykehuset i Bodø. Å slutte sig til det tyske røde kors var derfor å gå i lag med dem som systematisk krenket netop dette dle symbol,- enn mere strafverdig end de yrkeskvinner som inngik den inderligst mulige personlige forbindelse med fienden her hjemme i Norge.

B .B.

(Morgenposten. 20.5.1950.)

13) Amnesti.

Lord Hankey: Politics, Trials and Errors.

Side 145:/ Ther is only one remedy to bring all this shame, misery and wretchedness to an end, and that is amnesty.

We might agree on an amnesty day on which we would release all persons convicted prisoners convicted of war crimes other than sheer sadism, and those awaiting trial.

(Lord Hankey var minister i Chamberlains og Churchills regjeringer i årene 1939/41. Han omtales av Scharffenberg i dennes artikkel i Morgenbladet for 26.5.50)

14) Ugift mor med tyskerbarn.

Ingen rettigheter i Oslo.- Ingen barnetrygd. Dagbl det 12.12 50.

15)